

K návrhu Marie S-ové povolil p r v ý s o u d vymáhající věřitelce k vydobytí vyživovacích příspěvků pro dítě od 1. dubna 1928 na základě soudního usnesení okresního soudu Nc II 726/21 usnesením ze 6. března 1931 exekuci zabavením a příkázáním k vybrání $\frac{2}{3}$ služebních platů Františka S-a, pokud převyšují 3.000 Kč. K rekursu dlužníka změnil r e k u r s n í s o u d usnesení prvního soudu a návrhy na povolení exekuce zamítl, poněvadž tu není exekučního titulu.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Podle spisů Nc II 726/21 o dobrovolném rozvodu manželů Františka a Marie S-ových při třetím pokusu smiřovacím dne 9. března 1921 sepsán byl protokol podepsaný soudcem, zapisovatelem a oběma manžely S-ovými, v němž jest uvedeno prohlášení manželů, jak se shodli o výchově a o výživě svých dětí podle písemného podání, které jest do tohoto protokolu describováno, načež jest uvedeno usnesení, že se tato dohoda ohledně nezl. Miroslava, Vladimíra a Vlasty S-ových opatrovnícky schvaluje. Tím, že dohoda byla pojata do soudního protokolu a soudně schválena, stal se ze soukromé dohody soudní smír, a ten jest podle § 1 čís. 5 ex. ř. exekučním titulem. Na základě tohoto soudního smíru bylo exekuci povoliti a nevádí, že v návrhu nesprávně místo »soudního smíru« bylo uvedeno »usnesení«, neboť usnesením byl jen smír před soudem uzavřený schválen a není tu neurčitosti v označení exekučního titulu. Nelze proto souhlasiti s názorem rekursního soudu, že nešlo o soudní smír. Není tu neurčitosti smíru, která by byla na závadu povolení exekuce, neboť v návrhu jest uvedena vymáhaná částka i doba, za kterou jest požadována i, že záleží z 10% fixního platu základního a aktivního přídávku dlužníkovy. Správně uvedl rekursní soud, že námitku, že placení výživného pominulo provdáním vymáhající věřitelky, mohl by dlužník uplatniti jen podle § 35 ex. ř., nikoliv stížností.

Čís. 10792.

Provádí-li okresní úřad politickou exekuci na žádost obce k vydobytí obecních dávek, není pro vybavovací rozepři podle § 37 ex. ř. pasivně oprávněn stát, nýbrž obec.

(Rozh. ze dne 16. května 1931, Rv II 222/30.)

Okresní úřad v B. vedl proti Marii G-ové k žádosti obce S. politickou exekuci k vydobytí vykonatelné pohledávky na obecních dávkách z nápojů a psů a vodní dávce. V žalobě, o níž tu jde, tvrdil žalobce Jan R., že byly zabaveny předměty, které jsou jeho vlastnictvím, nikoliv vlastnictvím dlužnice, a domáhal se proti československému státu rozsudku, že exekuce vedená okresním úřadem jest nepřipustná. P r o c e s n í s o u d první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d ji zamítl

pro nedostatek pasivního oprávnění ke sporu, máje za to, že žaloba měla směřovati proti obci, nikoliv proti státu, jenž není na věci hmotně nijak účastněn a exekuce není vedena okresním úřadem jako vymáhající stranou, nýbrž jako úřadem povolaným k povolování a k výkonu správních exekucí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání opřené jen o důvod § 503 č. 4 c. ř. s. není oprávněno, neboť odvolací soud posoudil věc po stránce právní v podstatě správně. Jde o odpor proti politické exekuci podle § 37 ex. ř. a čl. III. poslední odstavce úv. zák. k ex. ř. (žaloba vylučovací). Žalující strana — jako třetí osoba — tvrdí, že byly zabaveny předměty, které jsou jejím vlastnictvím, nikoli vlastnictvím strany povinné, a domáhá se proti žalovanému československému státu rozsudku, že exekuce vedená okresním úřadem jest ohledně věcí v žalobě blíže popsanych nepřípustna. Žalovaný stát namítl především nedostatek svého pasivního oprávnění ke sporu, protože, — což není sporné — okresní úřad provádí politickou exekuci na žádost obce k vydobytí vykonatelné pohledávky na obecních dávkách z nápojů a psů a na dávce vodní. Jde tedy o rozřešení otázky, zda v takovémto případě jest ke sporu pasivně oprávněn stát, či obec. Neřeší se tu otázka, co by bylo právem, kdyby nešlo o dávky obecní. Podle posledního odstavce čl. III úv. zák. k ex. ř. mají pro domáhání se práv ku předmětům dotčeným politickou exekucí (§ 37 ex. ř.) výlučnou platnost předpisy civilního soudního řádu a řádu exekučního. Podle § 37 ex. ř. má býti vylučovací žaloba podána na vymáhající stranu (nehledíc k případu, o nějž tu nejde, že by mohla býti spolužalována také strana povinná). Zhušťuje se tedy rozhodnutí sporu na rozřešení otázky, kdo jest v souzeném případě vymáhající stranou. V tom směru jsou rozhodné předpisy o exekučním řízení v I. a II. hlavě druhé části vládního nařízení ze dne 13. ledna 1928 č. 8 Sb. z. a n. k provedení čl. 10 zákona ze dne 14. července 1927 č. 125 sb. z. a n. Tento článek totiž ustanovil, že budou vládním nařízením sjednoceny a upraveny předpisy o řízení ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů, čítajíc v to exekuční řízení. Článek 12 (2) téhož zákona pak ustanovil, že okresní úřady (jimž přísluší výkon politické exekuce) jsou povolány přispívati soudům i jiným úřadům a veřejným orgánům k jich žádosti při nuceném výkonu jejich vykonatelných rozhodnutí, opatření, nálezů a usnesení. Podle toho jsou také povinny přispěti obcím při nuceném dobývání obecních dávek, o což tu právě jde. Již z toho, co dosud uvedeno, lze souditi, že při obecních dávkách není vymáhající stranou stát, nýbrž obec. Ale zcela nepochybně to vyplývá z předpisů I. a II. hlavy druhé části vládního nařízení čís. 8/1928. Předpis § 90 rozeznává exekuční tituly dvojího druhu: (1) vykonatelná rozhodnutí úřadů uvedených v § 1 a (2) vykonatelná rozhodnutí, opatření, nálezy, usnesení, platební výměry a vý-

kazy nedoplatků jiných úřadů a orgánů, pro které se poskytuje zvláštními předpisy výkon politickou exekucí, tyto pod čís. 2 uvedené exekuční tituly se vykonávají politickou exekucí jen k návrhu a jest navrhuje úřad (strana) povinen prokázati vykonatelnost. V souzeném případě jde o druhou alternativu, totiž o výkaz nedoplatků obecních dávek a o politickou exekuci na žádost obce prováděnou okresním úřadem, jako úřadem exekučním (§ 92). V takovém případě má exekuční úřad obdobné postavení, jako exekuční soud při exekuci soudní. Poukazuje-li tedy dovolatel na úřady výčetmo uvedené v § 1 a na exekuci ve veřejném zájmu podle § 90 (1) cit. nař., jest na zcestí, neboť tyto předpisy v souzeném případě nedopadají. Z § 90 (2) plyne tedy nutně, že navrhuje, t. j. vymáhající stranou není stát, nýbrž obec. Totéž plyne úsudkem z opaku z § 93 (2). Podle exekučních titulů zmíněných již svrchu v § 90 (1) může býti žádáno také o soudní exekuci. O povolení soudní exekuce zakročí úřad. Úřad má v soudním exekučním řízení postavení vymáhajícího věřitele jen, nejde-li o plnění, která se vymáhají jen k návrhu strany. Tedy úsudkem z opaku, jde-li o plnění, která se vymáhají jen k návrhu strany, pak úřad, t. j. okresní úřad (§ 92) nemá ani při soudní exekuci postavení vymáhajícího věřitele, což zase nutně vede k závěru, že vymáhajícím věřitelem jest ten, k jehož návrhu byla exekuce zahájena. Podle § 102 (1) mají býti exekuční úkony zrušeny (t. j. exekučním úřadem zrušeny, neboť on jest povolán k výkonu exekuce) také, upustí-li oprávněná strana od vymáhání. Oprávněnou stranou, která jest pánem exekuce, jest v případě § 90 (2) jen navrhuje strana, tudíž v souzeném případě zase jen obec. Nesprávně tedy uvedl první soud, že obec nemá na zrušení exekuce vlivu. Předpisy §§ 109 a 112 nemají pro spornou otázku pasivní legitimace významu. Onen předpis odpovídá v podstatě předpisu § 253 třetí odstavec ex. ř. o tom, že se vznesené nároky třetích osob na zabavené věci vyznačí v zájemném protokole, a druhý předpis modifikuje pro obor politické exekuce předpis § 37 ex. ř. potud, že může i exekuční úřad bez vylučovací žaloby vyloučiti zabavenou věc, shledá-li, že na ni přísluší třetím osobám právo, které nedopouští exekuce. Neshledá-li toho, určí straně činící námitky přiměřenou lhůtu, ve které se má obrátiti na pořad soukromého práva, t. j. na pořad předepsaný v § 37 ex. ř. a v čl. III. úv. zák. k ex. ř. Tím však není řešena otázka pasivního oprávnění ve sporu, jak míní dovolatel. Předpisy §§ 96, 105 a 114, na něž poukazoval první soud, týkají se jen způsobu provádění exekuce a nikoliv otázky pasivního oprávnění ve sporu. Pro tuto otázku jest rozhodným podle čl. III. poslední odstavec úv. zák. k ex. ř. jen předpis § 37 ex. ř. Z téhož důvodu nerozhoduje tu ani předpis § 44 (3) zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 329 sb. z. a n., jehož se první soud dovolal, neboť tento předpis ustanovuje toliko, že o řízení exekučním (k vydobytí obecních poplatků a dávek) platí též pravidla, jako při dobývání nezaplacených daní přímých, ale neřeší hmotněprávní otázky pasivní legitimace (v excindačním sporu). Pokud dovolatel konečně odkazuje na rozhodnutí nejvyššího soudu ve Vídni č. 4777 Gl. U. a na názor Neumannův k § 37 ex. ř., přehlíží, že ono roz-

hodnutí se netýká vydobytí obecní dávky a že komentář nemohl počítati se zdejšími předpisy, o něž jest toto rozhodnutí opřeno. Jak tomu bylo před vydáním nařízení čis. 8/1928, netřeba řešiti.

Čís. 10793.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čis. 320 sb. z. a n.).

Nejde o hluboký rozvrat manželství, lze-li vzhledem k mladému věku a ke krátkému spoluzití manželů míti za to, že jde spíše o nedostatek životní zkušenosti a o nedostatečné vzájemné porozumění pro práva a povinnosti manželské a pro manželské soužití.

(Rozh. ze dne 16. května 1931, Rv II 458/30.)

Žalobě manželky proti manželi o rozluky manželství procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jde o rozlukový důvod § 13 písm. h), totiž o tak hluboký rozvrat manželský, že na manželích nelze spravedlivě požadovati, by setrvali v manželském společenství. Odvolací soud na základě podrobných úvah, opřených o celý materiál procesní, došel k přesvědčení, že nelze usuzovati, že mezi těmito mladými manžely již nastal takový hluboký rozvrat, který by odůvodňoval rozluky jejich manželství žádanou žalobkyní. Jde tu o mladé lidi (manžel narozen jest v roce 1901, manželka v roce 1905), kteří uzavřeli sňatek dne 20. listopadu 1926 a již dne 20. ledna 1929 podává manželka žalobu o rozluky v době, kdy je těhotnou a očekává narození dítěte. Mládí a krátké manželské soužití stran i skutečnost, že k rozmlškám a hádkám mezi nimi docházelo pro příčiny zcela malicherné (jídla, maska do bálu, ostříhané vlasy, odjezd manželky k rodičům), nasvědčují tomu, že jde tu spíše o nedostatek životní zkušenosti a o nedostatečné vzájemné porozumění pro práva a povinnosti manželské a pro manželské soužití, než o hluboký rozvrat, že při dobré vůli obou stran, které jsou nyní též rodiči manželského dítěte, lze zatím očekávati spokojené další soužití jejich a že není tu hlubokého rozvratu, v němž na manželích nelze spravedlivě požadovati, by setrvali v manželském společenství.

Čís. 10794.

Při exekuci na pohledávky z vkladních knížek určuje se příslušnost exekučního soudu ve smyslu § 18 čis. 4 ex. ř. místem, kde jest vkladní knížka.